

MANIFEST EXCURSIÓ DEL 25/09/2022 SOBRE MASSIFICACIÓ NÀUTICA

Estimada gent

Ja fa un temps que estem veient com Menorca incrementa la seva massificació turística d'any en any. Les 150.000 persones que s'ajuntaven a aquesta illa el mes d'agost de finals dels anys 90, ja sobrepassen àmpliament les 200.000 durant els estius actuals. I aquest any 2022 hem batut molts altres rècords.

Enguany han vingut més turistes que mai i també més vehicles que mai. Enguany hem extret de l'aquífer més aigua que mai, hem cremat fueloil i gasoil per fer electricitat com mai a la història. Enguany també hem omplert d'embarcacions tota la costa de Menorca i s'han incrementat els casos d'afectacions de la posidònia per àncores que s'han tirat allà no on es poden tirar.

Hi ha molta gent enamorada de Menorca, molta gent amb vincles afectius que fan que estimin -que estimem- aquesta illa d'una manera especial. Sabem el gran esforç que s'ha fet en aquestes terres per salvaguardar els valors del paisatge, de la natura, de la cultura pròpia, de la tranquil·litat. Però també tenim consciència que mantenim encara tot una sèrie de paràmetres que no són precisament exemples a mostrar.

I nos preocupa molt que, algunes d'aquestes qüestions, en tost de fer avanços i anar millorant, sembla que fan passes enrere, que empitjoren de cada any. I, com que no ens resignam a que açò continuï passant, hem decidit alçar la veu i exigir canvis.

D'aquí surt aquesta iniciativa, aquesta campanya que mostra la Menorca insostenible i que anirà assenyalant problemàtiques, oferint informacions detallades i, sempre que es pugui, aportant propostes de solucions.

Haureu vist que escrivim la paraula insostenible d'una manera particular, on es destaca el SOS com un crit d'ajuda. Açò és així perquè sabem que hi ha coses que són complicades de resoldre i que, per tant, necessitaran el màxim suport social, la col·laboració tècnica i la voluntat alineada de moltes persones. Amb això esteim. Aquesta és la primera d'unes quantes excursions que anirem celebrant al llarg de la tardor, l'hivern i la primavera.

A la base de gran part dels problemes que esteim observant, hi ha aquesta tendència a massificar, de cada vegada més, l'afluència turística de Menorca. I alerta que no ens enganyin. Perquè fa molts anys que es parla de desestacionalitzar el turisme, però açò no ha volgut dir mai reduir la punta d'estiu per repartir-la entre altres mesos. No, quan parlen de desestacionalitzar volen dir mantenir -i si pot ser continuar augmentant- la pressió d'estiu, i afegir després més gent a l'hivern.

Noltros deim que aquesta manera d'enfocar l'economia és malaltissa. Perquè no podem continuar incrementant el nombre de persones que visiten l'illa sense malmetre de manera irreversible moltes coses que necessitam.

Quan massificam Menorca estem afectant encara més les reserves d'aigua dels aquífers, que en algunes zones ja donen mostres d'esgotaments preocupants. Quan afegim turistes, estem augmentant la pressió damunt les platges i damunt els pobles. Esteim superant la capacitat

de les depuradores i, per tant, no depuram les aigües correctament. Estem superant l'espai de les platges i afectam els sistemes dunars.

Quan massificam Menorca estem rebaixant la qualitat de vida dels residents i ens apropam a respostes socials que fins ara només havíem vist a altres territoris més pressionats que el menorquí. Quan afegim més gent, estem perdent, estem desplaçant, aquell tipus de turisme que és el més interessant, aquell que és respectuós amb l'entorn, que sap apreciar els trets diferencials de l'illa i que es sap integrar sense distorsions. Un tipus de turisme que abandona silenciosament la seva relació amb Menorca i és substituït per gent que fa renou cada vespre, que espargeix fems per allà on passa, que només veu aquesta illa com una zona de vacances lliures, però que no se l'estima.

Quan no controlam el creixement turístic i ho rendim tot davant els suposats beneficis econòmics, els residents quedam sense cases on els joves puguin iniciar la seva vida autònoma i ens començam a sentir desplaçats dins el nostre propi entorn.

De manera que per açò som aquí avui. Per dir prou. Per demanar als nostres governants que perdin la por i agafin el timó. Per dir que qui ajudi a Menorca tindrà el nostre suport, però que qui només persegueixi el seu benefici personal a costa d'afectar negativament a la resta, tindrà la nostra oposició, constant i ferma.

Hem començat aquest cicle d'excursions amb la temàtica de la massificació nàutica, que és una de les vessants del problema general que ja hem parlat i que es tradueix també en la pèrdua de la qualitat del paisatge del litoral d'estiu, que tensiona la convivència amb els banyistes, que sovint contamina l'aigua i ompl d'olor de motor les aigües on la gent va a nedar i on, de cada any més, milers d'àncores són tirades sobre la posidònia. L'any passat, un milenar d'embarcacions van ser detectades pel servei de vigilància. Imaginem quantes n'hi devia haver.

Moltes vegades, quan es parla de massificacions, es diu que hauríem de definir la capacitat de càrrega de l'illa. Idò bé, en el cas de la nàutica, aquesta capacitat de càrrega ja està definida.

El 2020 es va fer un estudi, encarregat per la Direcció General de Ports, depenent del Govern Balear i elaborat pel Sistema d'Observació Costanera de les Illes Balears, depenent del Ministeri de Ciència i Innovació, que va analitzar la capacitat de càrrega nàutica de totes les illes.

Aquest estudi, consisteix en mirar la superfície per fondejar barques que hi ha a cada cala i platja, tenint en compte que hi ha una zona mínima destinada a banyistes i unes zones catalogades oficialment com amb presència de posidònia. En el cas de Menorca, es va considerar que totes les embarcacions eren de menys de 10 metres d'eslora, la qual cosa va donar una xifra prou generosa respecte de la realitat. L'estudi diu que a Menorca hi caben 2.115 barques.

Resulta que, 10 anys enrere, el 2010, el Consell Insular ja va encarregar un estudi sobre la pressió nàutica existent i es van fer vols aeris per comptar quantes barques hi havia fora dels ports, o sigui, sobre les cales i platges. Se'n van comptar 2.570 embarcacions. Per tant, fa més de 10 anys que Menorca supera ja la seva capacitat de càrrega nàutica, definida de manera oficial per diferents organismes.

Malgrat aquesta realitat, hi ha encara un munt d'intervencions previstes que estan destinades a incrementar i facilitar l'accés de més embarcacions damunt la mar que envolta l'illa.

Aquí on som ara, hi ha un projecte per duplicar la zona de mar destinada a ampliar aquest port esportiu, el d'Addaia. Però també hi ha la previsió de construir marines seques, que som con nínxols de barques, a Cala Molí -molt aprop d'aquí- i a Cala en Busquets, vora el port de Ciutadella. Igual que està previst omplir de barques la zona de Cala Figuera, a Maó.

També es preveu ampliar aparcaments o rampes, perquè més barques es puguin fer a la mar, a la Colàrsega de Ciutadella, a l'entrada de Fornells, as Grau, a Cala Teulera de Maó, a Sant Tomàs...

En definitiva, tenim una illa cada vegada més saturada de barques durant la temporada, tenim un estudi de capacitat de càrrega espacial que marca un límit, tenim unes dades oficials que mostren que fa anys que ho estem superant, però continuam mantenint la expectativa d'un munt d'intervencions sobre el territori destinades a augmentar el nombre de barques.

Si fem les coses així, no ens ha d'estranyar que tinguem massificació, que Menorca perdi la imatge d'illa ben conservada o que les praderies de posidònia es vagin degradant en tost de recuperar-se.

El món sencer està afectat ja pel canvi climàtic i sabem que venen escenaris complicats. Hem arribat aquí precisament perquè les veus econòmiques que influeixen sobre les principals decisions, no han volgut escoltar mai les recomanacions que demanen sostenibilitat.

Menorca és un lloc especial, és un territori que ha lluitat molt per la seva conservació, és oficialment una Reserva de Biosfera i té un munt de gent que se l'estima.

Per açò demanam a Ports de Balears que abandoni els projectes que pretenen incrementar encara més el nombre d'embarcacions.

Demanam a aquest organisme, i també a l'Autoritat Portuària que gestiona el port de Maó, que reordenin els amarraments per rebaixar-los en nombre, no per augmentar-los.

Demanam a Costes que no autoritzi més ocupacions, com aquesta d'Addaia, sobre un mar que és de tots i totes.

Demanam a la Conselleria de Medi Ambient que el 2023 s'apliquin ja sancions de prou import com per dissuadir aquells que encara tiren impunement les àncores damunt la posidònia.

Demanam al teixit empresarial que ajudi també a mantenir aquesta illa com una zona diferenciada, perquè això serà bo per a tothom.

Demanam al Consell Insular que lideri amb fermesa la reorientació de Menorca per defugir de la massificació, en terra i en el mar.

Avui nos hem mobilitzat per evitar que Menorca caigui amb els mateixos errors que les terres properes.

Perquè volem que aquí les coses es facin d'altres maneres.

I caminarem cada mes per aconseguir-ho! SOS Menorca!!